

IV DIUMENGE D'ADVENT (B) 2014

1. L'Església, en l'espera d'Aquell qui ve....

Al primer diumenge de l'Advent, hem començat l'evangeli de Marc, evangeli de l'any litúrgic B, quasi bé al final: la conclusió del seu discurs sobre la fi dels temps, al que segueix immediatament després el relat de la Passió. Procediment paradoxal pot ser, i per tant altament simbòlic ja que al mateix temps que el

nostre Advent del 2014, és tota la història que pren sentit, orientada vers el Retorn del Fill de l'home. "Vetlau", no parava de repetir Jesús.

Al segon diumenge, contràriament, preniem el començament del segon evangeli, que declara obert el temps de l'acompliment de les promeses, traça un itinerari de fe: *Començament de la Bona Nova (Evangeli) de Jesús, el Crist, el Fill de Déu.*

Al tercer diumenge de l'Advent, deixàvem un moment l'evangeli de Marc pel de Joan. De bell nou s'alça davant nostre el personatge fascinant de Joan Baptista que l'evangelista s'apressa a situar en relació amb Jesús: ell no era la Llum, sinó que vingué a donar testimoni... De fet, les seves paraules són per a desaparèixer del mapa, amagar-se, desaparèixer davant d'aquell a qui ve a anunciar: Jo *no som el Messies*, per definir-se com "*la veu que crida en el desert: Aplanau el camí del Senyor*, per revelar una presència: *enmig de vosaltres n'hi ha un que vosaltres no coneixeu.*

Al quart diumenge de l'Advent, l'Anunciació a Maria, a l'evangeli de Lluc ens introdueix ja, a uns pocs dies de la festa, en el misteri que celebrarem a Nadal: en Jesús, nascut de la Verge Maria, Déu compleix la promesa feta en altre temps al rei David: ell és DÉU – AMB – NOSALTRES.

2. ES PREPARA PER CELEBRAR NADAL:

Unes lectures que ens conviden a la contemplació del misteri d'un Déu – amb – nosaltres:

+ *El Senyor... et construirà una casa*, declarava el profeta Natan al rei David que, instal·lat en la seva casa, a Jerusalem, projectava construir una casa per l'arca de Déu; *Jo et donaré un successor en la teva descendència... Jo seré per a ell un pare i ell serà per a mi un fill*, havia promès el Senyor. (1ª lectura).

+ *Sense fi, la meua aliança amb ell serà fidel*, cantava el salmista, com a ressò a la promesa feta a David. *Jo fundaré la seva dinastia per sempre; el seu tron durarà com els cels.* (Salm 88).

+ La promesa s'acompleix "en un poble de Galilea, anomenat Natzaret. Pren cos en una "al·lota verge, promesa amb un home de la casa de David, anomenat Josep. L'antiga salutació bíblica dirigida en altre temps a David pel profeta Natan: El Senyor és amb tu", rep de cop un significat inaudit: revela una nova presència de Déu entre els homes: Concebràs i infantarà un fill, anuncia l'àngel, i li posarà de nom Jesús... *el Senyor Déu li donarà el tron de David son pare*".

Fruit d'una llarga història, aquest infant nascut de Maria serà al mateix temps do gratuït, novetat radical, *fruit de l'Esperit Sant baixarà sobre tu, i el poder de l'Altíssim et cobrirà amb la seva ombra: per açò el qui naixerà serà sant, i serà anomenat Fill de Déu* (Evangeli: Lc 1, 26-38).

+ Contemplant, meravellats, amb l'apòstol Pau, el misteri amagat en el silenci, des de sempre, però ara manifestat avui en Jesucrist, nosaltres aclamarem amb ell: Glòria a Déu, l'únic savi, per Jesucrist i pels segles dels segles. Amén. (segona lectura).

LA TAULA DE LA PARAULA

PRIMERA LECTURA 2 Sam 7, 1-16 APROFUNDIR AQUEST TEXT

Punt culminant dels LLIBRES DE SAMUEL, aquest text és a la vegada acabament, acompliment del passat i obertura al futur:

- El relat comença amb el **PROJECTE DE DAVID**. El jove rei, victoriós dels seus enemics, ha fet de Jerusalem la seva capital. Instal·lat ell a la seva casa, somnia instal·lar l'Arca de l'Aliança, sempre posada en un tenda com en temps del desert, en una "casa-Temple. I sens dubte ell espera, atraient-se els favors de Déu, assegurar-se una descendència, una "casa – dinastia". En tot cas el vocabulari emprat és el de l'estabilitat i de la duració: -casa, construir, instal·lar, establir, repòs"...

Ell s'obre al profeta Natan, que l'encoratja: tot el que tu tens intenció de fer, li diu, fes-ho perquè el Senyor és amb tu".

- Però a la nit, la paraula del Senyor dóna un el missatge d'un altre projecte: el **PROJECTE DE DÉU**.
- No es pot assignar a Déu una residència. No es pot instal·lar Déu en una casa – Temple, per bo que sigui l'edifici. Perquè el Senyor és un Déu que camina amb els homes, un nòmada, un "**Déu amb**"...
- A Déu no li agrada la iniciativa primera: és ell qui construirà a David "una casa", "una casa- descendència", una "casa dinastia": *Jo et donaré un successor en la teva descendència... i faré estable la seva reialesa. Jo seré per a ell un pare, ell serà per a mi un fill... El teu tron serà estable per sempre...*
- Aportant el relat de l'anuncia a Maria, Lluç ha rellegit aquest gran text messiànic: Hem de remarcar moltes expressions semblants: família de

David, El Senyor és amb..., gran, fill, trono de David, per sempre, regne, no tindrà fi. Aquests acostaments són volguts. Per Lluc i pels primers cristians la promesa continguda en la profecia de Natan s'ha realitzat en el fill de Maria. I també l'ha sobrepassat, perquè Jesús és el Fill de Déu d'una manera que no podien sospitar encara els creients de l'Antic Testament. Es pot dir que tot el Nou Testament ja estat escrit per testimoniar que l'esperança que ha portat Israel durant segles, troba el seu acompliment mi el seu punt cimal en la persona i l'acció de Jesús.

PROCLAMAR AQUEST TEXT

El lector maldarà a distingir bé les DUES PARTS d'aquest gran text messiànic:

1. EL PROJECTE DE DAVID, Instal·lat a la seva casa, a jerusalem: construir una "casa - Temple" per l'Arca de Déu. *Quan el rei David s'hagué traslladat al seu palau, després que el Senyor l'hagué deixat en pau de tots els enemics que tenia al voltant, digué al profeta Natan: «Mira, jo visc en un palau de cedre, mentre l'arca de Déu està en un envelopat.» Natan digué al rei: «Vés, fes tot el que es proposi el teu cor; tens amb tu el Senyor.»*

2. EL PROJECTE DE DÉU: la seva promesa a David:

+ en contrast amb el que precedeix: Però /aquella nit..

contestant el projecte de David: *Però aquella nit Natan rebé aquesta paraula del Senyor: «Vés, digues a David, el meu servent: Això diu el Senyor: Tu m'has de fer un casal per a residir-hi? Jo t'he pres del clos de l ramat, de guardar les ovelles i les cabres, per fer-te cap del meu poble Israel.*

+ afermant-se, sostenint-se en l'evocació de tot un passat de companyonia: *amb He estat amb tu en totes les campanyes que has emprès, he derrotat els teus enemics i t'he donat una anomenada com la dels més famosos de la terra.*

»*He destinat un lloc per al meu poble Israel, l'hi he plantat perquè hi visqui sense por, i no l'oprimiran més els perversos com ho havien fet abans, durant el temps en què vaig enviar jutges per governar Israel, el meu poble.*

+ la promesa de Déu, l'anunci d'una "casa- descendència: *A tu, et deixaré en pau de tots els teus enemics. I ara el Senyor t'anuncia que et farà un casal. Quan t'arribarà l'hora de reposar amb els teus pares et donaré per successor un descendent, sortit de les teves entranyes, i consolidaré el seu regne. Jo li seré pare, i ell serà per a mi un fill.*

»*El teu casal, la teva dinastia, es perpetuarà davant meu, el teu tron es mantindrà per sempre.»*

El salm 88

El Salm 88, salm reial, reprèn la profecia de Natan a David per obrir l'esperança d'Israel a l'espera del Messies, fill de David. En Jesús, el Crist, de qui celebrarem molt prest la nativitat, la promesa feta a David ha pres cos més enllà de tot el que s'esperava.

SEGONA LECTURA

APROFUNDIR AQUEST TEXT Rm 16,25-27

Tres versets, que constitueixen la majestuosa doxologia amb la que acaba la carta als Romans.

- Una pregària d'alabança que s'adreça a Déu Pare (mencionat al principi i al final), per Jesucrist, el seu Fill (Glòria a Déu,... Glòria a Déu..., per Jesucrist...
- UNA PREGÀRIA DE FORMA LITÚRGICA, formada per una sola frase, admirablement equilibrada, i solemne.
- UNA PREGÀRIA QUE TÉ PER OBJECTE "EL MISTERI", davant del qual l'Església se'n meravella: mirant cap al passat, on havia restat en el silenci, ella s'alegra de veure que el nom de Jesucrist, "revelat" sempre més la clau de la història universal i de destí de tota persona.

PROCLAMAR AQUESTA PARAULA

El lector maldrà particularment remarcar:

- l'aclamació que obre i conclou aquesta gran doxologia:
 - + Glòria a Déu que té el poder, etc.
 - + Glòria a Déu, l'únic savi
 - + per Jesucrist i pels segles dels segles. Amén.
- les etapes de la història de la salvació:
 - Glòria a aquell qui té el poder de confirmar-vos en la bona nova que us anuncio, en allò que proclamem de Jesucrist,
 - + que és la revelació del pla de Déu(MISTERI), amagat en el silenci dels segles,
 - + però que ara ha sortit a la llum (REVELAT), per la decisió del Déu etern, d'acord amb els escrits profètics,
 - + i ha estat posat a l'abast de tots els pobles (porta al CONEIXEMENT) perquè siguin obedients a la fe.
 - Déu és l'únic ple de saviesa. Glòria a ell eternament per Jesucrist. Amén.

COMENTARI A L'EV ANVANGELI

En paral·lel a l'anunci de Joan Baptista a Zacaries, l'anunci de Jesús a Maria marca ben prou fins a quin punt Jesús és superior a Joan.

Certament, l'escena no es desenvolupa en el marc grandios del Temple de Jerusalem on l'àngel s'apareix a Zacaries, sinó molt modestament, "a un poble de la Galilea", en una humil casa de Natzaret, marc perfecte per aquesta escena on van junts el misteri més profund i la pobresa més despullada. En canvi, aquesta vegada, és el missatger de Déu, Gabriel mateix, que va a l'encontre de Maria, que entra a casa d'ella.

Maria, contràriament als costums de l'època, és nomenada primer com a destinatària del missatge diví; aquesta jove" és verge, precisa per dues

vegades l'evangelista. Pel que fa a Josep, amb qui ella, s'ha promès en matrimoni, és nomenat en funció de Maria, i designat com un home de la casa de David: és ell qui, legalment, inscriurà Jesús en la línia davídica (Lc 2, 3-4).

El diàleg entre l'àngel i Maria comença amb una invitació a l'alegria (chaire!), l'atribuició d'un nom donat des de lo alt, i per una salutació.

Una **INVITACIÓ A L'ALEGRIA**: "Alegra't", i no segons la traducció tradicional: Déu vos salve, Maria. És la mateixa crida que llençaven els profetes a Jerusalem (Sof 3, 14; Joel 2, 21; Zac 9, 9), convidant-la a alegrar-se per la vinguda o per la presència del seu Déu: *Alegra't! Filla de Sió perquè el Senyor és amb tu!*

El futur anuncia per Jerusalem ha esdevingut per Maria el present immediat: el Senyor és amb ella per ser amb el seu poble.

UN **NOM DONAT DES DE DALT**, com succeeix a la Bíblia en tots aquells que reben una missió. I aquest nom és "plena de gràcia", "afavorida per Déu"; significa la benvolença gratuïta de Déu envers ella.

UNA **SALUTACIÓ**: *el Senyor és amb tu*. Salutació que està lluny de ser única en la Bíblia, però a la qual el missatge de l'Àngel li donarà un significat únic.

Maria està desconcertada davant d'aquestes paraules, i es demanava què podien significar. També l'Àngel prendrà la paraula per aclarir el que la seva primera frase contenia ja de manera velada.

... el Déu amb nosaltres compleix la seva promesa:

És aleshores que es dóna, comportant dues parts, separades per la pregunta de Maria, el missatge celestial sobre l'infant que naixerà.

La primera part, puant en el que diu l'Antic Testament del Messies davídic, desvela el que serà la **FUNCIÓ DEL MESSIES**: "*serà gran...*", "*regnarà...*". el seu naixement aconsegueix dues profecies importants:

- la primera és la d'Isaïes 7, 14: *Vet aquí que la verge concebrà i infantarà i li posarà per nom Emmanuel*". Com en el text hebreu d'aquest verset, és la mare qui posa el nom a l'infant: *Jesús* (H. Cousin)
- La segona és la profecia de Natan (la primera lectura d'avui), on Déu declara a David: "*serà per mi un fill,...* el seu trono romandrà per sempre". L'infant que naixerà, anuncia l'Àngel, serà a la vegada Fill de David (*el Senyor Déu li donarà el trono de David el seu pare...*) i "*Fill de l'Altíssim*".
- **La PREGUNTA DE MARIA**: *Com pot ser açò si jo no tenc marit?* (literalment: ja que no conec home) conduirà a la resposta que és el cor en el relat.

+ La segona part, que aclareix la **CONCEPCIÓ VIRGINAL**, testimonia una cristologia més aprofundida que la que s'ha desenvolupat fins ara en el relat. *L'Esperit Sant vindrà sobre tu*; una expressió emprada sovint a l'antic Testament per a significar la iniciativa divina, i que Sant Lluç, reprèn, als Fets dels Apòstols, per anunciar Pentecosta (1, 8: rebreu una força que ve de dalt, la de l'Esperit Sant que vindrà sobre vosaltres").

El poder de l'Altíssim et cobrirà amb la seva ombra: una expressió que evoca l'Esperit creador que planejava sobre les aigües, als orígens del món, per fer néixer la vida (Gn 1, 2)

El que l'esperit, alè creador, el que fa des dels orígens del món, obrarà en el si de Maria produint-ne una concepció virginal.

+ Serà anomenat Fill de Déu: *Jesús, comenta Cousin, no serà solament el fill de l'Altíssim que li donarà el poder reial davídic, perquè serà creat per l'omnipotència de Déu en l'acció de l'Esperit Sant, serà sant, posat a part per Déu. Aquesta cristologia estableix una diferència essencial entre els dos infants concebuts de forma meravellosa, Joan serà el precursor i Jesús el messies davídic. Més encara: quan ve l'Esperit Sant sobre Joan en fa d'ell, des del si de la mare, un profeta únic en el seu gènere, aquest mateix Esperit fa de Jesús un ser radicalment nou pel lligam que l'acota a Déu.*

El diàleg s'acaba amb el "**sí**" de Maria que es fa totalment disponible a la paraula de l'Àngel.

És Maria, qui, la primera (diu el biblista P. Benoît), s'ha adonat de que en el seu si es realitzaria de manera meravellosament real l'antiga profecia. És d'ella que la comunitat primitiva, és a dir l'Església, ha rebut el misteri, que ella ha transmès seguidament als fidels...

La primera lectura d'aquest diumenge mostrava Déu refusant el temple material que David li volia construir, però li prometia en canvi una casa eterna que seria la línia davídica. Aquesta promesa s'acompleix en Maria esdevinguda Arca de l'aliança, la casa d'or, on el Fill de Déu ha vingut a habitar entre els homes. No és açò una revelació del misteri "embolcallat pel silenci dels segles eternals, però manifestat avui" del que parla la segona lectura d'aquest dia?